

2. zamore iz njih nevarnost za življenje, zdravje, telesno varnost ljudi, ali v večji meri za tujo lastnino nastopiti; ali se je

3. hudobna poškodba na železnih cestah, naj se po njih vozi s parno močjo ali brez nje, ali k njim spadajočih napravah, vozilih, mašinah, orodju ali drugih na njih vožnjo namenjenih rečeh, ali na parobrodih, parnih mašinah, parnih kotlih, vodnih napravah, mostih, pripravah v rudnikih ali sploh v posebno nevarnih okolšinah storila.

Kazen tega hudodelstva je v primerleju štev. 1. težka ječa od 6 mesecev do 1 leta; v primerleju štev. 2. in 3. pa težka ječa od 1 do 5, in po velikosti hudobije in nevarnosti tudi do 10 let.

Če je pa iz poškodovanja zares nastopila kaka nezgoda za zdravje, telesno varnost, ali v večjem razširu za lastnino drugih ljudi, naj se kaznujejo krivci s težko ječo od 10 do 20 let, pri posebnih obtežavah pa na vse žive dni. Ako je zadnjič vsled takošne poškodbe kak človek smert storil, kar je storivec naprej viditi zamogel, bodi smert njegova kazen.

Šesti primerlej. Ravno s tim hudodelstvom se tudi zakrivi, kdor s kakoršnim si bodi drugim iz hudobije storjenim djanjem ali z nalašnim zanemarjenjem dolžnosti, ki jo ima pri železnocestni vožnji ali pri opravljanju v petimi primerleju pod štev. 3. omenjenih stavb ali započetb, kako zaznamovanih nevarnost napravi.

Kazen tega hudodelstva je težka ječa od 1 do 5 let, po velikosti hudobije in nevarnosti tudi do 10 let. — Če se je pa kaka v §. 86 omenjenih drugih obtežav pridružila, je treba prisojevati večje kazni, ki so ondi za to ustanovljene.

(Dalje sledi.)

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* Pervi zvezek dr. Miklošičeve vesoljnosclovanske slovnice z napisom „vergleichende lautlehre der slavischen sprachen“ je že na svetlem. Da je delo izverstno, nam je pisateljevo ime porok. Samo to naj še pristavimo, da preučeni g. pisatelj v tej dragoceni in prelični knigi jezik, ktere ga drugi staroslovanskega in cerkvenega zovejo, hotoma staroslovanski jezik imenuje, ker niso po njegovi misli tega jezika nekda vsi Slovani, ampak sami Slovenci in Bulgarci govorili. S tem pa ne odrekuje, da ne bi bili stari Slovani tedaj vesoljnega jezika imeli, v katerem pa niso morebiti ničesa pisali; — doslej nam ni vsaj nič takega v roke dospelo. — Vendar primerja visokoučeni gosp. pisatelj s staroslovenščino vsa narečja slovanska, in razklada obširno, kako se njih glasovi spreminjajo. Pazljivo prebravši to knigo boš vsako slovansko narečje veliko lažje umel. S hvaljeno knigo je toraj g. pisatelj svojo slavo, svoje zasluge v slovstvu slovanskem jako pomnožil. Veliko večja pa bi bila po našem mnenju še korist, ko bi ga bila volja, ceno nekoliko znižati, da bi se prevažna kniga lažje kupovala.

* Serbsko - narodne pripovedke, ki jih je g. izdatelj sprelepih serbsko-narodnih pesem, dobro znani Vuk Stefanović, nabral, bodo na Dunaji kmalo dotiskane. Kakor so pesmi izgled narodnega pesništva, tako bodo pripovedke, kterih bo 40, izgled prostoskladne besede. Do 15. oktobra misli g. pisatelj še naročnino (po 1 fl.) prejemati; pozneje bo cena poskočila. (Gosp. pisatelj stanuje na Dunaji Landstrasse, Heumarkt 517, I. Stiege, Thür 19).

* Učiteljstvo na Zagrebaškem gimnazii je izdalo s koncem šolskega leta: „Drugo godišnje izvestje

o c. k. Zagrebačkoj višjoj gimnazii koncem šolske godine 1852“. Pisano je v čisto horvaškem jeziku in zapade tri sostavke, namreč: 1. Sastavak o koristi i načinu predavanja latinskih klasikah od prof. Vebera; 2. kratak pregled pověstnice gimnazie Zagrebačke od prof. Mažuranića; in 3. školske vesti od pr. upravitelja. — Kar zadene prvi sostavek, je posebno dan današnji na pravem mestu, ker si neka (sicer pičla pa strastna) stranka na vso moč prizadeva, stare gerške in latinske klasike, kterih do tega časa ni nihče preganjal, mahoma iz šol pregnati. Ta strančica ne vé ali noče vediti in ji tudi mar ni, da so ravno stari pisatelji podlaga učenosti in izobraženosti vsih drugih europejskih narodov, in da, če je zares sedanji svet tako popačen, kakor ti možaki mislijo, so klasiki tega spačenja čisto nedolžni; — gotova skušnjava je, da po živih slabih izgledih se veliko več ljudi pohujša, kakor po bukvah, nar manj pa po bukvah klasikov. Popolnoma prav ima tedaj gosp. Veber, ko pravi: „klasiki um bistre in bogatijo, ukus gladijo in nas tudi v izobraženji narodnega jezika podperajo“. Zatirati stare klasike je tedaj toliko, kakor se zoperstavljati izobraženosti, in nar veči dar božji, nebeški um, mračiti. — V 2. sostavku govori gosp. prof. Mažuranić o stanju gimnazia v Zagrebu od njegovega začetka do sedanjih časov in pravi, da se je začela za to učilišče v letu 1849/50 nova doba, ker se popred od vstanovitve noter do te dobe ni nikaka poprava vpeljala; o tem času pa se je jelo v narodnem duhu in jeziku učiti. — Število učencev v vsih 8 klasih je bilo konec leta 231.

* Iz Prage je prišlo na Dunaj veliko društvo čeških gledišnih igravcov, ki bodo v Videnskem gledišču dalj časa česke gledišne igre igrali. V prvi (Paličova dcera) in v drugi (Debôra) so se slavno obnašali.

* Dr. Ljudevit Gaj, od ktere ga „srbske novine“ pravijo, da meni svojo tiskarno prodati, se je podal skoz Beč in Prago v Lipsio, da se pogovori in v zavezo stopi z ondašnjimi knjigarji gledé svoje slaven-ske knjigarne, ktero meni ondi s 1. oktobrom vstanoviti.

* V tiskarni gosp. Gaja se tiska naravoslovje od Joz. Partaša. Izdajalo se bode delo v zvezkih po 4 pole. Zvezkov ima biti 20 in vsak bo veljal 20 kr. To delo je prvo te versti v horvaškem jeziku, toraj je posebne priporočbe vredno.

* Znani slikar poljski Rodakovski iz Lvova, ki je na letašnej slikarski razstavi v Parizu prvo za-služno svetinjo prejel, meni naslikati zgodovinski pred-met, namreč imenitno bitvo Chocimsko, kjer je hrabrost Poljakov pervikrat silo Bisurmansko zlomila.

* Prijatli Čelakovskega bodo začeli koj izdavat njegove zapuščene spise. Početek se bo storil s „primerjajočo slovnico slovanskih jezikov“, ktera je dokončana, samo nekoliko jo je hotel še piliti. To bode izdal Šafařík.

* Gosp. Jaromir Erben, arhivar v Pragi, pripravlja k tisku delo pod naslovom: „Diplomatar“.

* Na Šleskem se bo začel spet izdajati deželni zakonik v českim jeziku, kteri je lanskega leta zastal.

* V Pragi se tiska življenjepis Čelakovskega od Mali-ta.

* Prof. Rozum je dal na svetlo povedko pod naslovom: „Bůh co čini, dobře čini“ (kar Bog stori, stori dobro).

* Gospod Špatny dela na staviteljskem slovniku, ki ima biti prav obširin.